

ЛИЛИЯ РАЧЕВА
В СЪЗВУЧИЕ С
РОМАНТИКАТА НА НАШЕТО
ВРЕМЕ

chitanka.info

Един век ни дели от времето, когато са писани научнофантастичните и приключенски романи на Жул Верн, над шестдесет на брой, най-значителните от които са „Пътешествие към центъра на Земята“ (1864 г.), „От Земята до Луната“ (1865 г.) „Около Луната“ (1869 г.), „Пътешествията и приключенията на капитан Хатерас“ (1866 г.), „Децата на капитан Грант“ (1867–68 г.), „Двадесет хиляди левги под водата“ (1869–70 г.), „Осемдесет дни около света“ (1872 г.), „Тайнственият остров“ (1875 г.), „Петнадесетгодишният капитан“ (1878 г.), „Робюр Покорителя“ (1886 г.). Толкова имена и книги оттогава са потънали в забравата на книгохранилицата, а романите на Жул Верн все така се издават в огромни тиражи, все така жадно са чакани и за часове изчезват от книжарниците, все така пренасят хиляди нетърпеливи юноши от Южна Америка в Африка и Австралия, от морето във въздуха и под земята. Науката в нашия век направи гигантски открития. Потвърждават се някои от хипотезите на писателя и учения Жул Верн, други се обогатяват и доразвиват, трети (те са малко) науката опровергава. Но днес едва ли вече можем да кажем, че романите на Жул Верн разкриват пред читателя непознати светове. За днешния юноша, който моделира самолети, занимава се с висша математика и кибернетика, чете за квантова електроника и ядрена енергетика, романите на Жул Верн не са научно откритие. А въпреки това са любимо четиво поради занимателния и напрегнат сюжет, поради обаятелните образи, които писателят изгражда. Героите на Жул Верн — петнадесетгодишният капитан Дик Сенд, Капитан Хатерас, Капитан Немо, Гленарван, Робюр и още колко други — са безстрашни и самоотвержени, благородни и безкористни. Техните характери се разкриват в действие, в смелата им борба за победа на доброто. Жул Верн показва красотата и силата на човека, вярва в човека, той търси романтиката на науката. Творчеството му е съзвучно на нашето време, което разкри тази романтика.

„Петстотинте милиона на Бегюм“ и „Робюр Покорителя“ са едни от последните романи на Жул Верн. Младият читател не ги познава, тъй като на български език са издавани преди повече от двадесет и пет години. Замисълът на романа „Робюр Покорителя“ се появява в резултат на интереса на учените през втората половина на XIX век към аеронавтиката и на споровете между привържениците на „летателни апарати, по-тежки от въздуха“ и на „летателни апарати, по-леки от

въздуха“. В „Петстотинте милиона на Бегюм“, както и в други от последните си творби, Жул Верн се разделя с представата за единна наука, в творчеството му се появява образът на учения, който иска да използва своите открития за унищожение на човека, който се стреми да стане „господар на света“, и, от друга страна, на учения на бъдещето (доктор Саразен, Марсел Брукман), който не се задоволява само с научните си открития, а ги прилага на практика в служба на хората и се бори със силите на човеконенавистничеството и злото. От чисто приключенски и научнофантастични романи писателят преминава постепенно към социално-сатирични произведения. Жул Верн е бил свързан със социалистите утописти и с дейците на Парижката комуна. Използуването на научните достижения за угнетяване и потискане на трудещите се, за унищожение на човечеството насочват творчеството на Жул Верн по пътя на социалната сатира.

Разбира се, произведенията на Жул Верн не са лишени от известни недостатъци, романите му често са изградени по определена сюжетна схема, а в „Робюр Покорителя“ той робува на една от разпространените в литературата на XIX век схеми за изопачаване образите на негрите — слугата Фрайколин е глуповат, страхлив, безпомощен, лаком, мързелив.

Но в съзнанието на читателите си Жул Верн остава със силните и благородни характери, които населяват книгите му, с романтиката на приключението и научното откривателство, остава като един голям хуманист и поради това книгите му още дълго ще бъдат любимо четиво.

Л. Р.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.